

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Helvíkovice 113

Helvíkovice 113, 564 01 Žamberk

Identifikátor: 600 103 650

Termín konání orientační inspekce: 21., 22. a 30. ledna 2002

Čj.	105 021/02-401
Signatura	oj5av107

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (MŠ) se nachází ve starším objektu, který ze 3/4 patří soukromému majiteli, 1/4 je ve vlastnictví Obce Helvíkovice. MŠ je jednotřídní, její součástí je školní jídelna. K docházce je ve školním roce 2001/2002 zapsáno 24 dětí ve věku 2,5 -6 let. Předškolní zařízení je organizační jednotkou Obce Helvíkovice. Inspekční činnost proběhla v MŠ.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Výchovně vzdělávací program MŠ se řídí Programem výchovné práce pro jesle a mateřské školy, čj. 33 483/83-201. V MŠ je využívána jeho modifikace - měsíční časově tematické plány. Zpravidla pro dobu jednoho týdne je zvoleno téma, které tvoří motivační rámec vzdělávací činnosti. Téma však není zpracováváno předem, učitelky plánují ze dne na den. V denních přípravách nejsou postiženy a rozvíjeny přirozené vazby a logické souvislosti vzdělávacího obsahu jako celku. Úkoly jsou diferencovány pro různé věkové skupiny. Nejsou zde však rovnoměrně zastoupeny všechny vzdělávací složky. Spontánní činnosti nejsou cíleně plánovány. Obecné záměry jsou v heslech uvedeny v Ročním pracovním plánu pro školní rok 2001/2002, v přípravách nejsou konkretizovány. Nekoncepčnost v plánování a přípravě vzdělávací činnosti přetrvává od poslední inspekční návštěvy.

V MŠ pracují dvě pedagogické pracovnice s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Obě mají více jak dvacetiletou pedagogickou praxi. Ředitelka vede v MŠ dva zájmové kroužky - výtvarný a cvičení rodičů s dětmi.

Prostorové podmínky školy jsou vyhovující. MŠ má k dispozici dvě třídy. Odlišují se od sebe vnitřním uspořádáním. V první třídě převažují námětové koutky, které dětem slouží k rozmanitým tvořivým aktivitám. Dále je zde prostor pro výtvarné, pracovní, konstruktivní a jiné činnosti. Druhá třída je uzpůsobena především k pohybovým aktivitám, odpoledne zde děti odpočívají. Obě třídy mohou děti volně využívat. Vybavení dětským nábytkem a učebními pomůckami je skromné, na některých je znát již značné opotřebení. Stavebnice jsou zastoupeny v dostatečném množství. Učební materiál je k dispozici pouze v základním vybavení, pro výtvarné a pracovní činnosti je jeho výběr značně omezen. Učební pomůcky a materiál je doplňován a obměňován nepravidelně.

Denní režim není formálně stanoven, jsou vytýčeny pouze tak zvané „režimové požadavky“ v Provozním řádu MŠ. Určují sice přesnou dobu řízených a spontánních činností, ale bez respektování zásad psychohygieny a relaxace (např. velmi dlouhá doba odpočinku, dlouhý blok řízených aktivit). V reálném průběhu dne mírně převažovaly řízené činnosti, což bylo částečně způsobené nepříznivým počasím při pobytu venku, kdy nemohly být ve větší míře zařazeny spontánní aktivity. Pitný režim je zaveden, ale není pravidelně využíván od ranních hodin.

Řízené činnosti byly organizovány frontálně, což vzhledem k nižšímu počtu dětí a jejich věkovému složení (převážně mladší) bylo vyhovující. Po klidných spontánních hrách bylo zařazeno pohybové cvičení. Při rušné úvodní části byla procvičována orientace v prostoru, pohotová reakce a pohybové dovednosti dětí. Součástí pohybových aktivit bylo i zdravotní cvičení. Cviky byly diferencovány podle věku dětí, ale jejich výběr byl namátkový, procvičeny byly jen některé partie těla. Současně nebylo důsledně opravováno nesprávné provádění cviků. Hlavní řízená činnost byla obsahově pestrá. Prolínaly se zde činnosti z matematických představ, rozvíjení poznání, jazykové a literární výchovy a další. Poutavá motivace provázela všechny činnosti, navazovala na již dříve získané poznatky a prožitky, děti zaujala. Přijaly role

nabídnuté učitelkou, aktivně se zapojily do plnění úkolů. V další průběhu došlo ke změně metod a prostředků. Verbální projev ředitelky převážil, děti se dostaly do role pasívních účastníků, což se projevilo nižší soustředěností a opadnutím zájmu. Reprodukce pohádky měla statický průběh, při deklamaci jednotného textu byla procvičována pouze paměť. Nejstarší děti tento úkol snadno splnily, pro mladší děti bylo opakování souvislého textu náročné. Komunitní kruh, který by zařazen na závěr těchto činností, neplnil svou hlavní funkci. Děti již byly unavené a neměly tedy zájem o spontánní vyjádření vlastního názoru, zkušenosti aj. Děti 5leté a 6leté pokračovaly v činnosti při práci s grafickým listem. Byly procvičovány myšlenkové operace, přiřazování, srovnávání aj. Úkol byl přiměřený pouze pro nejstarší děti. Ředitelka se nemohla dostatečně individuálně dětem věnovat, neboť musela sledovat i mladší děti, které rozvíjely spontánní hry. Při řízených činnostech byl vytvořen prostor pro vyjadřování dětí, ale dětmi byl využit jen částečně.

Stolování probíhá ve třídě, jsou dodržovány předepsané intervaly. Děti si samy esteticky upravují prostředí. Pro obsluhu dětí je využívána funkce služby, v které se průběžně střídají všechny děti. Organizace stolování dovoluje dětem samostatně si volit množství jídla. Ne zcela důsledně jsou upevňovány kulturní návyky (děkování).

Spontánní činnosti byly organizovány především v ranní době při příchodu dětí. Mladší děti měly ještě možnost hrových aktivit po bloku řízených činností. Nepříznivé podmínky (náledí) při pobytu venku omezily další možnost spontánních i pohybových aktivit. Ve třídě převažují děti čtyřleté, jsou zde pouze dva „předškoláci“. Tito dokáží zvolit si hru, rozvinout ji, rozdělit role i mladším. Ostatním dětem ředitelka pomáhala s výběrem hračky. Sledovala průběh her, nenásilně do nich vstupovala, neboť některé nedokázaly vydržet u činnosti delší dobu, narušovaly průběh, byly impulzivní, v chování egocentrické. Ředitelka přistupovala k dětem citlivě. Trpělivě a důsledně řešila jejich nevhodné projevy. Motivace spontánních činností vycházela především z vnitřních potřeb dětí. Motivačně působilo též podnětné prostředí třídy, otevřené uložení hraček a učebního materiálu. Ředitelka děti povzbuzovala, dokázala poskytnout oporu. Často však chvála byla použita ve smyslu vyzvednutí osobnosti dítěte, jeho nadřazenosti v kolektivu, nikoliv za vynaložené úsilí a snahu.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava vzdělávacích činností je pouze vyhovující. Podmínky personální jsou velmi dobré, materiální a psychohygienické jsou průměrné.

Organizace, formy a metody řízených a spontánních činností jsou průměrné.

Motivace a hodnocení v řízených a spontánních činnostech bylo velmi dobré.

Interakce a komunikace v řízených a spontánních činnostech byla průměrná.

Celková kvalita vzdělávací činnosti je průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitelka vypracovala Koncepti rozvoje školy, která ale neobsahuje dlouhodobé záměry rozvoje školy. Dokument je formálně i obsahově neutříděn, nemá jasnou, jednotící myšlenku či pedagogický záměr. Dlouhodobé a střednědobé pedagogické cíle jsou stanoveny v jiném dokumentu - v Ročním pracovním plánu pro školní rok 2001/2002. Nejsou rozpracovány do dílčích úkolů, nejsou doplněny o prostředky realizace a formy zpětné vazby.

MŠ zajišťuje celodenní provoz od 6:30 do 16:00 h. Pedagogickými pracovníky jsou ředitelka a učitelka. Obě pracují na plný pracovní úvazek. Ředitelka byla do funkce jmenována

od 1. října 1982. V současné době pracuje ve škole sama. Učitelka je od konce listopadu 2001 v pracovní neschopnosti. Ředitelka danou situaci řešila zástupem na částečný úvazek. V letošním roce, tj v lednu 2002, pracuje u dětí po celou dobu provozu sama. Negativně se to odráží v tom, že za tohoto stavu nelze provozovat zájmové kroužky a že se ředitelka nemůže věnovat dostatečnou pozornost oblasti řízení školy. Provozní pracovníce v MŠ (kuchařka, vedoucí školní jídelny a školnice) pracují na zkrácené úvazky.

Pravidla organizace provozu jsou stanovena v Provozním řádu MŠ a Vnitřním řádu MŠ pro personál. Jsou podrobné, avšak formálně neuspořádané, některé formulace jsou i nepřesné. Rodiče informuje o jejich povinnostech a právech Vnitřní řád MŠ. Obsah jednotlivých ustanovení je v některých případech nejednoznačný. Konkrétní informace jsou rodičům předávány na třídních schůzkách nebo při školních oslavách. Při MŠ funguje Sdružení rodičů, které se podílí především organizačně při zajišťování akcí pro děti. Pomáhá též formou brigád s různými pracemi v MŠ.

MŠ vede evidenci dětí, která je v souladu s příslušným obecně právním předpisem.

MŠ nabízí dětem zájmovou činnost ve výtvarném kroužku, pořádá společné cvičení rodičů a dětí. Prezентuje se na veřejnosti, pravidelně informuje o své činnosti v místním zpravodaji, vystavuje na veřejnosti výtvarné práce dětí, připravuje kulturní vystoupení pro slavnostní příležitosti v obci.

Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Sama se pravidelně účastní vzdělávacích akcí z nabídky Pedagogického centra Pardubice. Učitelka této možnosti využívá jen minimálně. Nové poznatky ze vzdělávacích seminářů jsou mezi pracovníci předávány okamžitě nebo při pedagogických poradách. Tyto porady nejsou cíleně plánovány. Probíhají téměř každý měsíc, ale jsou využívány (dle doložených zápisů) především k přenosu informací. Pedagogická a odborná diskuse včetně závěrů nejsou v dokumentaci uváděny.

Kontrola provozu je prováděna namátkově. Ředitelka je denně v MŠ, má přehled o stavu provozu a kvalitě denní údržby. Kontrola vzdělávací činnosti není cíleně prováděna. V ročním plánu je sice stručný odkaz na využití hospitací a stanoveny jejich cíle. Ty však nesledují plnění stanovených pedagogických záměrů. Hospitace prováděny nejsou. Jsou využívány pouze příležitostně, nepravidelné rozhovory s učitelkou nad pedagogickými problémy. Z kontrol nejsou vedeny záznamy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování není pojato jako ucelený proces, vykazuje prvky formalismu. Škola nemá stanoveny zpětné mechanismy k poskytování informací o plnění stanovených cílů a úrovni rozvoje školy.

Hodnocení podmínek ve sledovaných jevech - organizování, vedení a motivování pracovníků je průměrné, plánování a kontrolní mechanismy jsou pouze vyhovující.

Celkově jsou podmínky vzdělávání průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu v Ústí nad Orlicí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 26. března 1996, čj. 20/96-Ži-02
2. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – poslední aktualizace ze dne 16. dubna 1998
3. Rozhodnutí o zvýšení počtu dětí ve třídě z 18. listopadu 1993
4. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2001
5. Koncepce rozvoje školy
6. Roční pracovní plán pro školní rok 2001/2002
7. Denní přípravy - šk. rok 2001/2002
8. Přehled výchovné práce - školní rok 2001/2002
9. Evidence dětí (přihlášky do MŠ, evidenční listy, přehled docházky)
10. Provozní řád MŠ
11. Vnitřní řád MŠ pro personál
12. Vnitřní řád MŠ
13. Záznamy z pedagogických porad
14. Inspekční zpráva čj. O-10-05/9697-169

ZÁVĚR

Od poslední inspekční návštěvy v roce 1997 (čj. O-10-05/9697-169) proběhly v MŠ vnitřní stavební úpravy. Celkovou rekonstrukcí prošla školní jídelna (včetně nového vybavení) a hygienické zařízení pro děti. Úpravou vnitřního prostředí tříd se zvýšila jeho podnětnost, výrazněji stimuluje děti k tvořivým aktivitám. Zvýšil se počet přijatých dětí do MŠ, což přispělo k získání plného pracovního úvazku učitelky a částečně byl povýšen i provozním pracovním. Současně však v MŠ přetrvávají nedostatky, na které bylo poukazováno již při poslední inspekci. Jedná se především o nesystematičnost a formálnost v procesu plánování a dalšího rozvoje školy, o nedostatečnou kontrolní činnost.

Na základě posouzení zjištěných skutečností je průběh vzdělávání hodnocen průměrně, podmínky vzdělávání jsou též průměrné.

Razítko

Školní inspektorka:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	PaedDr. Jaroslava Břízová	Břízová J., v. r.

V Ústí nad Orlicí dne 1. února 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. února 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Anna Janebová

Anna Janebová, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Pardubice	2002-02-22	105 055/02-401
Zřizovatel	2002-02-22	105 056/02-401

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány